

PŘIJATÉ TEXTY

Prozatímní znění

P8_TA-PROV(2015)0176

Mimořádné zasedání Evropské rady (23. dubna 2015) – nedávné tragédie ve Středoziemním moři a migrační a azylová politika EU

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 29. dubna 2015 o tragédiích, k nimž došlo v poslední době ve Středoziemním moři, a o migrační a azylové politice EU (2015/2660(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie,
- s ohledem na Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod,
- s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,
- s ohledem na Ženevskou úmluvu z roku 1951 a na její dodatkový protokol,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. října 2013 o migračních tocích ve Středomoří, se zvláštním důrazem na tragické události u Lampedusy¹,
- s ohledem na pracovní dokument Komise ze dne 22. května 2014 o uplatňování sdělení o práci pracovní skupiny pro Středomoří,
- s ohledem na rozpravu o situaci ve Středomoří a nutnosti uceleného přístupu EU k otázce migrace, která se konala v Parlamentu dne 25. listopadu 2014,
- s ohledem na své usnesení ze dne 17. prosince 2014 o situaci ve Středomoří a nutnosti uceleného přístupu EU k migraci²,
- s ohledem na iniciativu UNHCR pro centrální Středomoří a na návrhy UNHCR, jak řešit současný a budoucí příjezd žadatelů o azyl, uprchlíků a migrantů do Evropy,
- s ohledem na desetibodový akční plán pro migraci přijatý dne 20. dubna 2015 na společném zasedání Rady pro zahraniční věci a Rady pro vnitřní věci,

¹ Přijaté texty, P7_TA(2013)0448.

² Přijaté texty, P8_TA(2013)0105.

- s ohledem na závěry zvláštního summitu Rady EU věnovaného uprchlické krizi ve Středomoří, který se konal dne 22. dubna 2015,
 - s ohledem na čl. 123 odst. 2 a 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že podle Mezinárodní organizace pro migraci (IOM) zahynulo od začátku roku ve Středozemním moři více než 1 500 osob;
 - B. vzhledem k tomu, že podle odhadů této organizace dorazilo od 1. ledna 2015 k italskému pobřeží 23 918 migrantů; vzhledem k tomu, že podle řeckých orgánů zachránila v prvním čtvrtletí roku 2015 v Egejském moři řecká pobřežní stráž celkem 10 445 migrantů;
 - C. vzhledem k tomu, že italské námořní síly, italská pobřežní stráž, italské námořnictvo a řada obchodních lodí prováděly nepřetržité operace na záchranu ohrožených migrantů ve Středozemním moři a během šesti dnů od pátku 10. dubna do čtvrtka 16. dubna 2015 poskytly pomoc přibližně 10 000 migrantů;
 - D. vzhledem k tomu, že při poslední operaci speciálně věnované vyhledávání a záchraně osob ve Středozemním moři, Mare nostrum, bylo za 364 dní zachráněno 150 810 migrantů; vzhledem k tomu, že počáteční odhady neukazují, že by došlo ke snížení počtu migrantů, kteří se v této chvíli snaží dostat přes Středozemní moře;
 - E. vzhledem k tomu, že větší část osob, které se snaží překonat Středozemní moře, prchá před konfliktem nebo pronásledováním v Sýrii, Iráku, Eritreji a Libyi; vzhledem k tomu, že se pohřešuje až 700 migrantů a panují obavy, že utonuli poté, co se přeplněná dřevěná rybářská loď poblíž Libye převrhla, když jim na pomoc plula portugalská obchodní loď v pozdních hodinách v sobotu 18. dubna 2015; vzhledem k tomu, že jeden z přeživších údajně informoval italské orgány o tom, že se na palubě mohlo nacházet až 950 osob; vzhledem k tomu, že tento měsíc se již udála podobná tragédie, při níž údajně v moři zahynulo přibližně 400 osob, když se dřevěná rybářská loď přepravující kolem 550 osob převrhla;
 - F. vzhledem k tomu, že dne 1. listopadu 2014 začala v plném rozsahu fungovat společná operace „Triton“ koordinovaná agenturou Frontex, jejíž původní rozpočet činil pouze 2,9 milionu EUR měsíčně oproti více než 9 milionům EUR měsíčně na operaci Mare nostrum; vzhledem k tomu, že od zahájení společné operace Triton bylo na hlavní trase ve Středozemním moři zachráněno více než 24 400 ilegálních migrantů, včetně téměř 7 860 osob, k jejichž záchraně přispěly lodě spolufinancované agenturou Frontex;
 - G. vzhledem k tomu, že převaděči a obchodníci s lidmi využívají nelegální migrace a ohrožují životy migrantů pro svůj vlastní finanční prospěch, jsou odpovědní za smrt tisíců osob a představují pro EU a její členské státy závažný problém; vzhledem k tomu, že obchodníci s lidmi dosahují na základě své trestné činnosti zisku 20 miliard EUR ročně; vzhledem k tomu, že podle úřadu Europol mají kriminální skupiny, které aktivně napomáhají přepravování nelegálních migrantů přes Středozemí, přímé napojení na trestnou činnost spojenou s obchodováním s lidmi, drogami, zbraněmi a terorismem; vzhledem k tomu, že dne 17. března 2015 Europol zahájil činnost společného operačního týmu Mare, který se zaměřuje na tyto skupiny;
 - H. vzhledem k tomu, že regionální nestabilita a konflikty mají dopad na masivní příliv migrantů a proudění osob, které musely opustit svůj domov, a tudíž i na počet osob, kteří

se snaží dostat do EU; vzhledem k tomu, že rychlá expanze Islámského státu a organizace Daeš v sousedních oblastech zasažených konflikty se dříve či později odrazí na hromadném přílivu migrantů a tocích vysídlených osob;

1. vyjadřuje hluboký zármutek a politování nad opakovanými tragickými ztrátami životů ve Středozemním moři; naléhavě vyzývá Evropskou unii a členské státy, aby navázaly na stávající spolupráci a učinily vše, co je v jejich silách, aby se předešlo dalším ztrátám životů na moři; vyzývá EU a členské státy, aby se vynasnažily identifikovat těla a nezvěstné osoby a aby informovaly jejich rodinné příslušníky;
2. vyzývá EU a členské státy, aby poskytly nezbytné zdroje, které by zajistily účinné plnění povinností v oblasti vyhledávání a záchrany osob, a tedy jejich řádné financování; vyzývá členské státy, aby i nadále prokazovaly solidaritu a zavázaly se zvýšit svůj příspěvek do rozpočtu agentury Frontex a úřadu EASO a na jejich činnost, a zavazuje se poskytnout těmto agenturám prostřednictvím rozpočtu EU a jeho příslušných fondů (lidské) zdroje (i vybavení), které potřebují k plnění svých povinností;
3. znovu opakuje, že je nutné, aby EU na tragédie, k nimž došlo ve Středozemním moři v poslední době, reagovala solidárně a při spravedlivém rozdělení odpovědnosti, jak je uvedeno v článku 80 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), a aby zaujala ucelený postoj na evropské úrovni; opakuje, že je nutné, aby EU převzala odpovídající díl odpovědnosti a posílila solidaritu vůči členským státům, do nichž proudí největší počet uprchlíků a žadatelů o azyl, ať už v absolutních nebo poměrných číslech;
4. vítá závazek Evropské rady posílit operaci EU nazvanou Triton navýšením finančních a materiálních zdrojů; naléhavě žádá EU, aby operaci Triton udělila jasný mandát, tak aby došlo k rozšíření oblasti její činnosti a aby tento mandát zahrnoval pátrací a záchranné akce na úrovni EU;
5. žádá robustní a trvalou evropskou humanitární záchrannou operaci, která – podobně jako Mare Nostrum – bude působit na volném moři a na níž by všechny členské státy přispívaly finančně i dodávkami zařízení a prostředků; naléhavě vyzývá EU, aby takovou operaci spolufinancovala;
6. vítá návrh Evropské rady týkající se společného zpracovávání žádostí o azyl za podpory týmů Evropského podpůrného úřadu pro otázky azylu; žádá Komisi, aby rozšířila mandát tohoto úřadu s cílem zvýšit jeho operační zapojení do zpracovávání žádostí o azyl;
7. vyzývá členské státy, aby plně využily stávajících možností vydávat na svých velvyslanectvích a konzulárních zastoupeních humanitární víza; poukazuje v této souvislosti na to, že Rada by se měla vážně zabývat možností okamžitého uplatňování směrnice o dočasné ochraně z roku 2001 nebo čl. 78 odst. 3 SFEU, v nichž je stanoven mechanismus solidarity v případě hromadného nebo náhlého přílivu vysídlených osob;
8. vyzývá členské státy, aby více přispívaly do stávajících programů přesídlování, zejména ty členské státy, které zatím nijak nepřispěly;
9. vyzývá Komisi, aby zavedla závazné kvóty k rozdělování žadatelů o azyl mezi všechny členské státy;

10. zdůrazňuje, že je třeba podporovat politiku dobrovolného návratu při současném zaručení ochrany práv všech migrantů a zajištění bezpečného a legálního přístupu k systému udělování azylu v EU za řádného dodržování zásady nenavracení;
11. vítá, že místopředsedkyně Komise, vysoká představitelka a lotyšské předsednictví okamžitě svolaly mimořádné společné zasedání ministrů zahraničních věcí a ministrů vnitra v Lucemburku a že členské státy okamžitě svolaly mimořádný summit, aby našly řešení krizové situace ve Středomoří; konstatuje, že proběhla první zevrubná diskuze o možnostech záchrany životů a boje proti převaděčům a obchodníkům s lidmi a o rozdělení odpovědnosti za přijímání žadatelů o azyl a jejich ochranu mezi členskými státy; zdůrazňuje, že členské státy musejí v tomto směru prokázat větší ochotu, a s politováním konstatuje, že Evropská rada neprokázala dostatek vůle k vytvoření důvěryhodného celounijního závazného mechanismu solidarity;
12. vyzývá všechny zúčastněné členské státy, aby rychle a v plném rozsahu zapracovaly do svých právních předpisů společný evropský azylový systém (CEAS) a účinně jej uplatňovaly s cílem zajistit v rámci stávajících právních předpisů společné evropské standardy, včetně podmínek přijímání žadatelů o azyl a dodržování základních práv;
13. vyzývá k užší koordinaci politiky EU a členských států při řešení základních příčin migrace; zdůrazňuje, že EU musí zaujmout ucelený přístup, který by posílil soudržnost jejich vnitřních i vnějších politik, zejména její společné zahraniční a bezpečnostní politiky, rozvojové politiky a migrační politiky; žádá prohloubení spolupráce EU s partnerskými zeměmi na Blízkém východě a v Africe s cílem podporovat demokracii, základní svobody a práva, bezpečnost a prosperitu;
14. naléhavě vyzývá členské státy a třetí země, aby stanovily co nejvyšší trestní sankce postihující obchodování s lidmi a převaděčství, a to jak do EU, tak i v rámci jejího území, a také osoby či skupiny, které vykořisťují zranitelné migranty v EU, a aby zároveň zajistily, aby nedocházelo ke stíhání osob, které přijdou na pomoc žadatelům o azyl a plavidlům v nebezpečí;
15. vyzývá členské státy, aby úzce spolupracovaly s Europolem, agenturou Frontex, Evropským podpůrným úřadem pro otázky azylu a Eurojustem v boji proti zločineckým sítím obchodníků s lidmi a převaděčů, aby zjišťovaly a vyhledávaly jejich způsoby financování a způsob, kterým fungují, aby jim zabránily ve vydělávání na tom, že ohrožují životy migrantů; zdůrazňuje, že je nutné prohloubit spolupráci se třetími zeměmi, zejména těmi, které sousedí s Libyí, což je nezbytné k tomu, aby bylo možné úspěšně překazit činnost těchto zločinných sítí, a to formou školení v oblasti prosazování práva a poskytování informačních služeb; zdůrazňuje, že třetí země musejí dodržovat mezinárodní právo, pokud jde o záchranu životů na moři, a zajistit ochranu uprchlíků a dodržování základních práv;
16. zdůrazňuje, že kořeny násilí a zaostalost je nutné řešit v zemích původu, aby mohl být zastaven příliv uprchlíků a ekonomických migrantů; v této souvislosti poukazuje na to, že mezi hlavní priority všech vlád v zemích původu by mělo patřit značné upevnění správní struktury vybudováním efektivních a inkluzivních veřejných institucí, zajištěním budování kapacit v rámci azylových systémů třetích zemí, zavedení zásad právního státu a boj proti rozbujele korupci na všech úrovních a rovněž prosazování lidských práv a demokracie;

17. znovu vyjadřuje svou podporu veškerým jednáním pod vedením OSN, jejichž cílem je znovu ustavit demokratické orgány státní správy v Libyi, a svůj závazek zintenzivnit úsilí při řešení konfliktu a nestabilní situace v Libyi a Sýrii; zdůrazňuje, že nastolení regionální stability v oblastech postižených konfliktem má klíčový význam pro omezení počtu dalších vysídlených osob;
18. připomíná, že záměrem tohoto usnesení je reagovat na nedávné tragické události ve Středomoří a na závěry ze zasedání Evropské rady ze dne 23. dubna 2015 a navrhnout soubor naléhavých opatření, která mají být bezodkladně přijata, s ohledem na to, že Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, který je věcně příslušným výborem pro tuto problematiku, právě pracuje na zprávě, v níž bude zachycena střednědobá a dlouhodobá orientace politiky Parlamentu v otázkách migrace;
19. vyzývá Komisi, aby vypracovala a představila ambiciózní evropskou agendu v oblasti migrace, která by přihlížela ke všem jejím aspektům;
20. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi a vládám a parlamentům členských států.

..